

Sag C-229/24 [Brännelius]ⁱ

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

26. marts 2024

Forelæggende ret:

Högsta domstolen (øverste domstol, Sverige)

Afgørelse af:

21. marts 2024

Appellanter:

TK

OP

Indstævnt:

Riksåklagaren (rigsanklagemyndigheden, Sverige)

[Udelades]

PARTERNE

Appellanter:

1. TK

[Udelades]

2. OP

[Udelades]

Indstævnt:

Riksåklagaren

ⁱ Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

[Udelades]

SAGENS GENSTAND

Insiderhandelsforbrydelse

[Udelades]

ANMODNING OM PRÆJUDICIEL AFGØRELSE

Baggrund

1. I foråret 2018 gennemførte Umeå kommuneföretag AB – hvorover Umeå kommune har en kontrollerende indflydelse – et indkøb af elbusser og ladestationer. To virksomheder afgav tilbud. Et af disse var det børsnoterede selskab Hybricon Bus Systems AB. Yderligere tre virksomheder havde tilkendegivet interesse for indkøbet, men havde ikke kvalificeret sig til at kunne afgive tilbud.

2. Den 14. maj 2018 traf det kommunale selskab en beslutning om ikke at tildele kontrakten til Hybricon, men til den anden tilbudsgiver. I en e-mail sendt kl. 14:34 samme dag informerede det kommunale selskab alle fem virksomheder om resultatet af udbudsproceduren.

3. Hos Hybricon blev e-mailen modtaget af en driftsleder, som var hovedansvarlig for kontakten med det kommunale selskab vedrørende udbuddet. Kort tid efter fremsendte den administrerende direktør en besked til OP, hvor han bad ham om at sælge sine aktier i Hybricon. OP gav oplysningerne videre til TK, som også ejede aktier i selskabet.

4. Kl. 14.37 lagde TK en salgsordre på 73 000 aktier i Hybricon. Et par minutter senere, kl. 14.40, solgte OP 31 000 aktier i selskabet.

5. Kl. 15.22 blev der udsendt en pressemeddelelse fra selskabet med oplysning om, at Hybricon var blevet fravalgt i udbudsproceduren. Derefter faldt Hybricons aktiekurs kraftigt. Ved tidligere at afhænde aktier i selskabet begrænsede OP og TK deres tab.

Sagen ved tingsrätten (byretten, Sverige)

6. I forbindelse med det pågældende aktiesalg blev bl.a. OP og TK sigtet for insiderhandel.

7. Tingsrätten (byretten, Sverige) idømte OP og TK en betinget dom og samfundstjeneste for almindelig insiderhandel. Såfremt fængsel var blevet valgt som sanktion, skulle straffen have været fire måneders fængsel. Udbyttet fra det strafbare forhold blev konfiskeret med 51 508 SEK fra OP's formue og med 146 536 SEK fra TK's formue.

8. Ifølge tingsrätten (byretten, Sverige) var oplysningen om, at Hybricon var blevet fravalgt i udbudsproceduren, en oplysning af specifik karakter, som direkte vedrørte Hybricon og havde indflydelse på aktiekursen. Desuden kunne oplysningerne ikke anses for at være blevet offentliggjort før Hybricons pressemeddelelse.

Sagen ved hovrätten (appeldomstolen, Sverige)

9. Hövretten (appeldomstolen, Sverige) har kun ændret tingsrättens (byretten, Sverige) dom på den måde, at straffen for OP og TK er blevet fastsat til en betinget dom og 150 dagbøder.

Sagen ved Högsta domstolen (øverste domstol, Sverige)

10. OP og TK har nedlagt påstand om, at Högsta domstolen (øverste domstol, Sverige) skal frifinde dem for ansvar for insiderhandel. De har bl.a. gjort gældende, at oplysningerne ophørte med at være intern viden, da tildelingsbeslutningen blev afsendt, og dermed blev et offentligt dokument, der ikke er underlagt fortrolighed.

11. Riksåklagaren (rigsanklagemyndigheden, Sverige) har rejst indsigelse mod, at hovrättens (appeldomstolen, Sverige) dom ændres. Riksåklagaren (rigsanklagemyndigheden, Sverige) deler den opfattelse, at tildelingsbeslutningen blev et offentligt dokument, da den blev afsendt, men har anført, at beslutningen alligevel kan have været omfattet af fortrolighed. Ifølge Riksåklagaren (rigsanklagemyndigheden, Sverige) udgjorde beslutningen under alle omstændigheder intern viden, indtil Hybricon udsendte sin pressemeddelelse.

12. Högsta domstolen (øverste domstol, Sverige) har givet tilladelse til at appellere på grundlag af det, som hovrätten (appeldomstolen, Sverige) har fundet godtgjort om de faktiske omstændigheder.

13. Hovedspørgsmålet i sagen er, hvornår oplysningerne i tildelingsbeslutningen vedrørende indkøbet skal anses for at være offentliggjort og dermed ikke længere udgør intern viden.

Retsforskrifter

Insiderhandel

14. I henhold til lov (2016:1307) om straf for markedsmissbrug på værdipapirmarkedet dømmes en person, som har intern viden, og som på egne eller andres vegne erhverver eller afhænder finansielle instrumenter, som denne viden vedrører, gennem handel på værdipapirmarkedet, for overtrædelse af insiderhandel (jf. kapitel 2, paragraf 1, første afsnit 1). Straffen er fængsel i op til to år. Ved grov overtrædelse dømmes for grov insiderhandel fra seks måneder og op til seks år. Såfremt overtrædelsen er mindre alvorlig idømmes intet ansvar. Strafansvar forudsætter, at overtrædelsen er begået med forsæt.

15. Lov om straf for markedsmissbrug gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/57/EU af 16. april 2014 om strafferetlige sanktioner for markedsmissbrug (direktivet om markedsmissbrug) i svensk lovgivning. I henhold til direktivets artikel 3, stk. 1, skal medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at insiderhandel i visse nærmere angivne situationer udgør en strafbar handling, i det mindste i grove tilfælde og når den er begået med forsæt.

16. I henhold til kapitel 1, § 4 i lov om straf for markedsmissbrug betyder udtrykket »intern viden« sådan information, som angives i artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 596/2014 af 16. april 2014 om markedsmissbrug (forordningen om markedsmissbrug). Den tilsvarende henvisning til definitionen i forordningen findes i artikel 2, stk. 4, i direktivet om markedsmissbrug.

17. Intern viden defineres i artikel 7, stk. 1, litra a), som specifik viden, som ikke er blevet offentliggjort, som direkte eller indirekte vedrører en eller flere udstedere eller et eller flere finansielle instrumenter, og som, hvis den blev offentliggjort, mærkbart ville kunne påvirke kursen på disse finansielle instrumenter eller på de heraf afledte finansielle instrumenter.

Offentliggørelse af intern viden

18. I henhold til forordningen om markedsmissbrug skal en udsteder hurtigst muligt offentliggøre intern viden, der direkte vedrører denne udsteder (artikel 17). Udstederen sikrer, at den interne viden offentliggøres på en måde, som muliggør hurtig adgang til og en fuldstændig, korrekt og rettidig vurdering af denne viden i offentligheden og, hvor det er relevant gennem en specifikt foreskrevet ordning.

19. Når en udsteder har videregivet oplysninger på en måde, der opfylder kravene i artikel 17 i forordningen om markedsmissbrug, anses oplysningerne for at være offentliggjort i henhold til forordningens artikel 7.

Oplysninger om udfaldet af et offentligt udbud

20. En myndighed, der gennemfører en offentlig udbudsprocedure, skal hurtigst muligt informere ansøgere og tilbudsgivere om de beslutninger, der er truffet om at tildele en kontrakt eller indgå en rammeaftale (se kapitel 12, § 12, stk. 1, i lov om offentlige udbud, 2016:1145). Myndigheden skal senest 30 dage efter, at en kontrakt er indgået, informere om udfaldet af det offentlige udbud gennem annoncering (se kapitel 19, § 7, stk. 1). Der er ingen forpligtelse til at informere offentligheden på forhånd.

21. En tildelingsbeslutning kan dog udgøre et offentligt dokument, der skal udleveres efter begæring.

Aktindsigt i offentlige dokumenter

22. De grundlæggende bestemmelser om aktindsigt findes i kapitel 2 i lov om offentlighed i forvaltningen. Det følger af kapitlet, at alle har ret til aktindsigt i offentlige dokumenter, men også at denne ret kan begrænses ved lov under visse betingelser. Et dokument er offentligt, hvis det er i en myndigheds besiddelse og anses for at være modtaget eller udarbejdet af en myndighed. Dokumentet anses for udarbejdet af en myndighed, blandt andet når det er fremsendt (jf. kap. 2, §§ 2, 4 og 10.)

23. Enhver, der begærer aktindsigt i et offentligt dokument, skal have adgang til dokumentet på stedet med det samme eller så hurtigt som muligt. En myndighed skal også udlevere en afskrift eller kopi af dokumentet efter begæring, eventuelt mod betaling af et gebyr. En sådan begæring skal behandles hurtigt af myndigheden. (jf. §§ 2, 15 og 16)

24. Mere detaljerede bestemmelser om myndighedernes procedurer for offentliggørelse af offentlige dokumenter og begrænsninger i retten til at få adgang til sådanne dokumenter er indeholdt i lov om offentlighed og fortrolighed (2009:400). I henhold til kapitel 6, § 4 skal en myndighed efter begæring fra en person udlevere oplysninger fra et offentligt dokument, som myndigheden er i besiddelse af, medmindre oplysningerne er fortrolige, eller det vil hindre arbejdets behørig gang.

25. Retten til aktindsigt gælder også i forhold til bl.a. aktieselskaber, hvor kommuner udøver en bestemmende indflydelse. Sådanne selskaber skal sidestilles med myndigheder ved anvendelsen af lov om offentlighed- og fortrolighed (jf. kapitel 2, § 3).

26. Ved udbud må oplysninger om bl.a. tilbud under ingen omstændigheder videregives til andre end den, der har afgivet tilbuddet, før alle tilbud er offentliggjort, eller der er truffet afgørelse om leverandør og tilbud, eller sagen forinden er afsluttet (jf. lov om offentlighed og fortrolighed kapitel 19, § 3, stk. 2). Selv herefter kan oplysninger om tilbuddet være omfattet af tavshedspligt (jf. bl.a. kapitel 31, § 16).

27. Det følger heraf, at en borger som udgangspunkt har ret til at gøre sig bekendt med en tildelingsbeslutning, der er truffet og afsendt af en offentlig myndighed eller af et kommunalt selskab, der kan sidestilles med en offentlig myndighed. Den tid, inden for hvilken den enkelte i praksis kan få adgang til beslutningen eller dens indhold, kan variere afhængigt af, hvordan myndigheden har organiseret sit arbejde og af omstændighederne i øvrigt.

Behovet for en præjudiciel afgørelse

28. Tingsrätten (byretten, Sverige) og hovrätten (appeldomstolen, Sverige) har fundet, at oplysningerne i tildelingsbeslutningen, som det kommunale selskab fremsendte til de berørte virksomheder, udgjorde intern viden, indtil Hybricon offentliggjorde pressemeddelelsen. Domstolene har således fastslået, at det kommunale selskabs fremsendelse af tildelingsbeslutningen ikke har medført, at

oplysningerne er blevet offentliggjort på den måde, der kræves, for at de ikke længere skal betragtes som intern viden i henhold til forordningen om markedsmissbrug.

29. Hovedspørgsmålet i Högsta domstolen (øverste domstol, Sverige) er, hvornår oplysningerne i tildelingsbeslutningen om udbuddet anses for at være offentligt tilgængelige og dermed ikke udgør intern viden. Sagen rejser således spørgsmål om fortolkningen af udtrykket »ikke er blevet offentliggjort« i forordningens artikel 7, stk. 1, litra a).

30. Det kan ikke udledes af forordningens artikel 7, stk. 1, litra a), at alle oplysninger, der ikke er offentliggjort på den i artikel 17 fastsatte måde, skal betragtes som ikke-offentliggjort. Ifølge udtalelser fra Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA) kan offentliggørelse af intern viden ske på andre måder end ved offentliggørelse i henhold til artikel 17, herunder gennem tredjeparters handlinger (Questions and Answers On the Market Abuse Regulation, version 17, last updated on 25 November 2022, s. A5.10).

31. At offentliggørelse kan ske ved en sådan såkaldt faktisk offentliggørelse, fremgår imidlertid ikke udtrykkeligt af forordningen og er ikke blevet bekræftet i nogen dom fra EU-Domstolen. Desuden er der ingen vejledning om, hvilke krav der i dette tilfælde skal opfyldes, for at information ophører med at være intern viden.

32. Det er således ikke klart eller afklaret, hvordan forordningen om markedsmissbrug skal fortolkes i denne henseende. Der er derfor grund til at forelægge en anmodning om præjudiciel afgørelse for Domstolen.

Anmodning om præjudiciel afgørelse

33. Högsta domstolen (øverste domstol, Sverige) anmoder Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse vedrørende følgende spørgsmål.

1. Kræves det, for at oplysninger kan anses for at være blevet offentliggjort i henhold til artikel 7, stk. 1, litra a) i forordningen om markedsmissbrug, at en offentliggørelse er sket på den måde, der er fastsat i forordningens artikel 17?
2. Såfremt offentliggørelse kan ske på anden måde, hvilke omstændigheder skal der så tages hensyn til ved vurderingen af, om oplysningerne skal anses for at være blevet offentliggjort i henhold til artikel 7, stk. 1, litra a)?